

Εγκέφαλος και θρησκευτική εμπειρία

/ [Πεμπουσία](#)

Image not found or type unknown

Ο Αυγουστίνος έγραψε το εξής: «Οι καρδιές μας δεν αναπαύονται μέχρι να βρουν ανάπαυση σε Εσένα, Κύριε». Συνέδεσε αυτή τη λαχτάρα με την πεποίθηση ότι είμαστε πράγματι δημιουργήματα του Θεού. Ο Ψαλμωδός κραυγάζει «Ον τρόπον επιποθεί η έλαφος επί τας πηγάς των υδάτων, ούτως επιποθεί η ψυχή μου προς σε, ο Θεός» (Ψαλμ. 41: 2). Ο πόθος της ανθρώπινης καρδιάς να συναντήσει τον Θεό γίνεται πανανθρώπινη κραυγή που αντηχεί εδώ και πολλούς αιώνες. Οι περισσότερες, αν όχι όλες, από τις θρησκείες του κόσμου δίνουν φωνή σε μια ασίγαστη δίψα για ένωση με το θεϊκό στοιχείο.

Ανακαλύπτουμε ότι βιώνουμε το Θεό όχι μέσα από ασώματες και άυλες ψυχές, αλλά μέσα από έμψυχα σώματα, μέσα από την ολότητα μας ως δημιουργήματα του Θεού. Τα σώματά μας δεν είναι απλά διαθέσιμα δοχεία για να κατοικεί το πνεύμα μας, αλλά διεγείρουν το πνεύμα και με ολάκερο το σώμα μας συναντάμε το Θεό. Οι συναντήσεις μας με τη θεότητα δεν είναι απλά ενός «άλλου κόσμου»· τις απολαμβάνουμε με όλες μας τις αισθήσεις – με την όραση, την ακοή, τη γεύση, την όσφρηση, την αφή. Η στενή επαφή με το Θεό δεν έγκειται απλά στο να διαβούμε το όριο μεταξύ σωματικού και πνευματικού –είναι και ένα ξεθώριασμα, ή ακόμη και κατάρρευση αυτών των ορίων.

Εδώ θα προσθέσουμε πως ο σκοπός της θρησκευτικής μας πρακτικής δεν είναι πάντα να συγχωνευθούμε με μια Άλλη Θεότητα, να χάσουμε τον εαυτό μας βυθιζόμενοι μέσα σ' ένα Απόλυτο Ενοειδές Ον. Για πολλούς πιστούς η συνάντηση είναι αυτή με τον Ένα που βιώνεται ως Άλλος. Για ορισμένους, η εμπειρία της πραγματικότητας του Θεού δεν έχει να κάνει με την απώλεια του εαυτού όσο με το πλήρωμα του εαυτού. Ο Θεός στ' αλήθεια μας βλέπει, μας γνωρίζει, μας αγαπά, αλλά παραμένει Θεός.

Ο Δυτικός Χριστιανισμός απομακρύνθηκε τουλάχιστον από τον δυϊσμό σώμα-ψυχή και στράφηκε προς την ολιστική θεώρηση του ανθρώπου. Είμαστε σώμα και ψυχή και όχι ενσώματη ψυχή. Και μια τέτοια άποψη διαμορφώνει αναπόφευκτα τον τρόπο με τον οποίο κατανοούμε την αρχή και το τέλος της ίδιας της ζωής. Ο θάνατος γίνεται κάτι παραπάνω από τον αποχωρισμό της αθάνατης ψυχής από το θνητό σώμα. Πρόκειται για μια σωματική αλλαγή, για μια ανάσταση, για την Ανάσταση.

Οι σύγχρονες νευροεπιστήμες έχουν συμβάλει ώστε να αναθεωρήσουμε τις απόψεις μας περί ψυχής και της στενής σχέσης της με το σώμα. Αν και στην ιστορία της Εκκλησίας το σώμα και η σωματική εμπειρία έχουν υποτιμηθεί και αντιμετωπίζονται ως κάτι ανεξέλεγκτο, «ζώδες» ή ακόμα και δαιμονικό, εντούτοις εμείς επαναπροσδιορίζουμε τη σχέση ψυχής-σώματος όταν συνειδητοποιούμε ότι το σώμα είναι η έδρα του πνευματικού μας εαυτού. Έτσι, αναγκαζόμαστε να συμφιλιωθούμε ξανά με το σώμα μας, τις αισθήσεις μας, καθώς αυτά αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του δημιουργημένου μας εαυτού.

Εν ολίγοις, σκεπτόμενοι τα εκπληκτικά συμπεράσματα της σύγχρονης επιστήμης, βλέπουμε βαθύτερα και ουσιαστικότερα τον υπέροχο τρόπο με τον οποίο δημιουργηθήκαμε: «εξομολογήσομαί σοι ότι φοβερώς εθαυμαστώθης» (Ψαλμ. 138: 14). Έτσι επανεκτιμούμε, όχι μόνο την φαινομενικά άβεστη δίψα και τη λαχτάρα μας για Θεό, αλλά και την ελπίδα για εκπλήρωση των αναγκών μας και για

εσωτερική ανάπαυση.

Παρατήρηση: Η παρούσα ανάρτηση αποτελεί απόσπασμα από το άρθρο του David Hogue, στο περιοδικό «Ψυχής δρόμοι», τεύχος 7, Εκδόσεις «Αρμός»